

Voorstel aan de raad

Nummer:

Portefeuille: A.E.H. Baltus
Programma: 0 Bestuur en ondersteuning
Taakveld: 0.1 Bestuur

Onderwerp: Opheffing geheimhouding brief en integriteitsrapporten voormalig wethouders (kenmerk 26.283)

Voorgesteld besluit

1. Op grond van artikel 89 lid 4 Gemeentewet de bij besluit van de burgemeester van 12 mei 2026 opgelegde geheimhouding op de informatie opgenomen in:
 - a. brief van de burgemeester aan de raad (nr. 26.283) op te heffen met ingang van de dag na die van besluitvorming.
 - b. het eindrapport onderzoek meldingen voormalig wethouder Messelink-Dijkstra op te heffen met ingang van de dag na die van besluitvorming.
 - c. het eindrapport onderzoek meldingen voormalig wethouder Grimbergen op te heffen met ingang van de dag na die van besluitvorming, met uitzondering van de daarin van geredigeerde voorziene teksten en tekstgedeelten, waarop de reeds opgelegde geheimhouding zal blijven liggen (bijlage IV, gelakte eindrapport onderzoek meldingen wethouder Grimbergen).
2. Op grond van artikel 89 lid 4 Gemeentewet de bij besluit van de burgemeester van 9 juni 2026 opgelegde geheimhouding op de informatie opgenomen in:
 - a. bijlage I tot en met III op te heffen met ingang van de dag na die van besluitvorming.
3. De documenten, waarin sommige tekstgedeeltes onleesbaar zijn gemaakt, niet eerder te publiceren op de website dan de dag nadat de raad hierover een besluit heeft genomen.

Urgentie Raad

Geen urgentie: Er is geen datum waarvoor dit besloten moet zijn door de raad. Voorstel kan in reguliere procedure.

Voorgaande besluitvorming

-

Inleiding

Tijdens de besloten raadsvergadering van 19 mei 2026 heeft de raad gesproken over de integriteitsrapporten van twee voormalig wethouders, naar aanleiding van de brief van de burgemeester d.d. 12 mei 2026 (nr. 26.283). Tijdens deze beraadslagingen is verzocht om extern juridisch advies in te winnen over de vraag hoe openbaarmaking van deze onderzoeken zich verhoudt tot de kaders van de Wet open overheid (Woo).

Naar aanleiding hiervan heeft advocatenkantoor AKD een advies uitgebracht (zie Bijlage I). AKD schetst hierin drie handelingskaders, waarbij in dit voorstel wordt gekozen voor Scenario B.

Conform dit advies is vervolgens een zorgvuldige procedure doorlopen. De voormalig wethouders zijn in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op het voornemen tot openbaarmaking. De binnengekomen reactie is vervolgens voor een hernieuwde juridische toets voorgelegd aan AKD. Hun aanvullende beoordeling (zie Bijlage III) gaf geen aanleiding om van openbaarmaking af te zien. Het resultaat van dit proces is het thans voorliggende voorstel om de geheimhouding formeel op te heffen en de stukken openbaar te maken.

Geheimhouding

De burgemeester heeft besloten om op grond van artikel 87 Gemeentewet juncto artikel 5.1 lid 2 onder i van de Wet open overheid (Woo) geheimhouding op te leggen aan de informatie opgenomen in de bijlagen I tot en met IV.

Omdat het eindrapport aan de gemeenteraad onder geheimhouding is verstrekt is de gemeenteraad op grond van de Gemeentewet (artikel 89 lid 4) als enige bevoegd om de geheimhouding op te heffen. Documenten die informatie bevatten die herleidbaar zijn tot of betrekking hebben op de eindrapporten dienen dan ook geheim te blijven totdat de raad een besluit heeft genomen. Het belang om onder geheimhouding alle inlichtingen te kunnen verstrekken die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft – is groter dan het algemeen belang dat alle inlichtingen die aan de raad worden verstrekt openbaar zijn.

Argumenten

1. Op grond van artikel 89 lid 4 Gemeentewet de bij besluit van de burgemeester van 12 mei 2026 opgelegde geheimhouding op de informatie opgenomen in:
 - d. brief van de burgemeester aan de raad (nr. 26.283) op te heffen met ingang van de dag na die van besluitvorming.
 - e. het eindrapport onderzoek meldingen voormalig wethouder Messelink-Dijkstra op te heffen met ingang van de dag na die van besluitvorming.
 - f. het eindrapport onderzoek meldingen voormalig wethouder Grimbergen op te heffen met ingang van de dag na die van besluitvorming, met uitzondering van de daarin van geredigeerde voorziene teksten en tekstgedeelten, waarop de reeds opgelegde geheimhouding zal blijven liggen (bijlage IV, gelakte eindrapport onderzoek meldingen wethouder Grimbergen).

2.1 Passende mate van transparantie

Het is essentieel dat het gemeentebestuur openlijk verantwoording aflegt over de integriteit van het bestuurlijk handelen. Omdat deze rapporten direct raken aan het functioneren van het openbaar bestuur, is het handhaven van volledige geheimhouding op de lange termijn niet houdbaar.

Volgens vaste jurisprudentie van de Raad van State staat het belang van de persoonlijke levenssfeer openbaarmaking slechts in beperkte mate in de weg als het gaat om het beroepsmatige functioneren van wethouders. Omdat zij uit hoofde van hun functie al in de openbaarheid treden, geldt dit ook voor hun namen. Tot slot rechtvaardigt het feit dat een dossier politiek gevoelig ligt de geheimhouding ervan niet.

2.2 Op termijn geheimhouding niet te handhaven

Vasthouden aan geheimhouding kan leiden tot een WOO-verzoek. Op grond van de WOO is het weigeren van openbaarmaking niet te handhaven. Door de stukken openbaar te maken, mits ontdaan van privacygevoelige details, wordt voldaan aan het wettelijk kader van een open overheid.

2.3 Een zorgvuldig proces

Met het oog op een zorgvuldige procedure zijn beide voormalige wethouders op 28 mei 2026 in de gelegenheid gesteld om binnen een week een zienswijze in te dienen over de voorgenomen opheffing van de geheimhouding.

2.4 Reactie zienswijze de heer Grimbergen

Er is uitsluitend van de heer Grimbergen een reactie ontvangen. De ingebrachte zienswijze geeft echter geen aanleiding om van openbaarmaking af te zien.

De argumenten richten zich voornamelijk op de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer. Juist om die belangen te waarborgen, zijn specifieke passages geredigeerd en zijn privacygevoelige details in de definitieve stukken weggelakt. Voor het overige hebben de rapporten betrekking op zijn beroepsmatige functioneren in het openbaar bestuur, waarbij het maatschappelijk belang van transparantie zwaarder weegt. Bij het louter publiceren van een zakelijke samenvatting bestaat bovendien het risico dat de gemeente bevindingen moet selecteren, waardoor onbedoeld een eenzijdig beeld wordt gecreëerd.

2.5 Informatienota en het eindrapport onderzoek meldingen wethouder Messelink-Dijkstra bevatten geen privacygevoelige details

Van voormalig wethouder Messelink-Dijkstra is geen zienswijze ontvangen. In het kader van de zorgvuldigheid is ook bij dit eindrapport getoetst of er privacygevoelige informatie in is opgenomen; hiervan is geen sprake. Het onderzoek was uitsluitend gericht op het handelen van mevrouw Messelink-Dijkstra in haar hoedanigheid van wethouder. Een wethouder treedt uit hoofde van de functie in de openbaarheid, waardoor het belang van de persoonlijke levenssfeer in zo'n situatie slechts in beperkte mate aan openbaarmaking in de weg kan staan. Het rapport bevat geen informatie die betrekking heeft op iets anders dan haar beroepsmatige functioneren.

2. Op grond van artikel 89 lid 4 Gemeentewet de bij besluit van de burgemeester van 9 juni 2026 opgelegde geheimhouding op de informatie opgenomen in:
 - a. bijlage I tot en met III op te heffen met ingang van de dag na die van besluitvorming

2.1 Zienswijze bevatten geen privacygevoelige details

De zienswijze ziet met name op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, reputatie en persoonsgegevens, de zorgvuldigheid van het onderzoek en de mogelijkheid om te volstaan met een samenvatting. De functie van wethouder is echter een openbare functie, waardoor slechts in beperkte mate een beroep kan worden gedaan op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of reputatie. Daarnaast is de heer Grimbergen de gelegenheid geboden om een zienswijze in te dienen, zowel voorafgaand aan het eindrapport als bij het voornemen tot openbaarmaking. Het voorstel in de zienswijze om te volstaan met een samenvatting van het rapport, leidt juist tot het maken van subjectieve afwegingen over welke informatie wel of niet wordt opgenomen.

3. De documenten, waar in sommige tekstgedeeltes onleesbaar zijn gemaakt, niet eerder te publiceren op de website dan de dag nadat de raad hierover een besluit heeft genomen.

Besluiten en voorstellen van de raad zijn in principe openbaar. Het is van belang dat openbaarmaking van de stukken zorgvuldig plaatsvindt. Door dat te doen op de dag nadat het besluit genomen wordt, is er de tijd en gelegenheid om dit te doen.

Kanttelingen

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Vervolg

Na dit besluit worden de betreffende documenten en bijlagen openbaar gemaakt.

Bijlagen

- I. Memo AKD: openbaarheidsvraagstuk integriteitsonderzoeken; scenario's (geheim)
- II. Zienswijze geheimhouding integriteitsonderzoek Lelystad D.A. Grimbergen (geheim)
- III. Memo AKD: openbaarheidsvraagstuk integriteitsonderzoeken; reactie zienswijze (geheim)
- IV. Geredigeerd eindrapport Onderzoek meldingen wethouder Grimbergen (geheim)

Lelystad, 10 juni 2026

De burgemeester van de gemeente Lelystad,

 Valid Signed door Mieke Baltus
A.E.H. Baltus 10-06-2026

**Dit raadsvoorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*